

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1691. usque ad annum 1701

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 13322648

§. 3. Inquisitionis Censura in Acta Sanctorum a Bollandistis edita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67627)

Sæc. XVII. „ullo modo, & sub quocunque præ-
A. C. 1695. „textu imprimere, vel imprimi facere,
 „neque impressos apud se retinere, &
 „legere licite valeat; sed ipsis Ordina-
 „riis locorum, aut hæreticæ pravita-
 „tis Inquisitoribus statim, & cum ef-
 „fectu tradere, & consignare teneatur,
 „sub pœnis in indice Librorum pro-
 „hibitorum. „

Quam indomitis autem furiis denuo
 Quesnellus in hoc quoque decretum
 debacchatus sit, vix calamo aut lingua
 exprimi potest.

§. III.

*Inquisitionis censura in Acta Sancto-
 rum a Bollandistis concinnata.*

*Acta Boll.
 vindic.
 Argentor.
 coll. Jud.
 part. 3.
 pag. 394.
 Bibl. Car-
 melit.*

Vix Hagiographi Belgæ primos sui
 operis tomos publicæ luci dona-
 verant, cum illico quamplurimi eos
 aggrederentur, de injuriis, ac teme-
 rariis opinionibus postularent, errorum-
 que convincerent. Ad molem operis
 crescebat adversantium, Censorumque
 numerus atque auctoritas: habebant
 Franciscani, Minimi, Dominicani, Be-
 nedictini, omnisque Status & condi-
 tionis Viri, quod in hisce libris carpe-
 rent, & quasdam illorum partes cri-
 minarentur: Primum vero discordiæ
 pomum inter Jesuitas & Carmelitas
 jecit

jecit P. Daniel Papebrochius Jesuita, Sæc. XVII.
 qui Henschenio in colligendis Sancto- A. C. 1695.
 rum actis adjunctus erat. Hic non
 modo hujus Ordinis antiquitatem im-
 pugnare, sed etiam plurimos Sanctos
 eidem conjecturis, ac potissimum ar-
 gumentis, ut vocant, negativis ab-
 judicare aggrediebatur, quo comperto
 supremus Ordinis Præpositus Generalis
 Matthæus Orlandus, Papebrochium
 moneri curavit, ne sua scribendi intem-
 perie charitatis vinculum dissolveret,
 non sine Catholicorum, hæreticorum-
 que offensione: cum autem Papebro-
 chius a semel concepto Historiam Car-
 melitanam impugnandi proposito re-
 cedere nollet, Franciscus Bonæ spei
 Carmelita Ordinis sui Historiam edito
 armamentario suo comprobavit, his
 autem a Papebrochio flocci habitis Car-
 melitæ R. P. Olivam Societatis Gene-
 ralem rogarunt, quatenus dissensionum
 semina in suo ortu suffocare vellet: Hic
 quoque die decima quarta Novembris
 anno hujus sæculi septuagesimo primo
 ad præfervidum hunc Jesuitam has de-
 dit literas, „R. P. PP. Carmelitæ valde
 „desiderant, ut cum in actis Sanctorum,
 „in quibus conscribendis Rev. Vestra
 „versatur, Ordinis istius mentio incide-
 „rit, antiquitatem illius, quam aliqui
 „etiam e Nostris Scriptoribus adstruxe-
 S 5 „runt,

Sæc. XVII. „runt, minime impugnet; quin potius
 A. C. 1695. „confirmet, si quæ forte in eam rem
 „argumenta suppetant. Cum igitur
 „præclaræ hujus Religiosæ familiæ
 „caussa plurimum cupiam, ad mentem
 „plane meam, votumque faciet Rev.
 „Vestra, si ipsorum hac in re deside-
 „rium fecerit satis. Et certe antiqui-
 „tatis gloria, quæ huic Ordini tribui-
 „tur, a nobis, si non confirmanda,
 „saltem impugnanda non est.

Verum nec Generalis sui monita
 animum Papebrochii immutare pote-
 rant: instant Carmelitani Belgæ apud
 eundem iteratis literis, traditisque
 scriptis, ac verbis omni humanitate
 plenis declarant, se nullam velle ha-
 bere partem in hisce amaris querelis;
 ast cuncta pro conservanda pace ex-
 cogitata media erant frustranea, per-
 gebat ille mordaci suo stylo Sanctorum
 vitas suggillare, etsi rursus a Societa-
 tis Præposito jussus fuisset, ut cujus-
 dam sancti Carmelitæ *vitam cum novitiis*
 & *inauditis hætenus notis suis supprimeret,*
nec eam cum ceteris Sanctorum Actis di-
strahi sineret: Nulla igitur spes aliunde,
 quam a Sacra Sede affulgere videba-
 tur: unde P. Sebastianus a S. Paulo
 Provinciæ Flandro-Belgicæ Provincia-
 lis anno hujus sæculi octogesimo ter-
 tio Libellum supplicem Innocentio XI.
 &

& decimo post anno alium Innocen-
 tio XII. obtulit, supplex, ut Pontifex
 una ex parte perpensis Carmelitarum
 fundamentis, ex altera Papebrochii
 hallucinationibus, quid juris esset, pro-
 nuntiari dignaretur. Hæc cum Romæ
 ac in Belgio gererentur, acrius in Hi-
 spania scriptis ultro citroque editis cer-
 tatum est, Carmelitis apud Inquisitio-
 nem Generalem læsum jus reparari ro-
 gantibus, eo autem tempore Didacus
 Sarmiento Valladares Generalis Inqui-
 sitor Jesuitis oppido addictus præva-
 luit, quo tamen fati functo Carme-
 litæ Papebrochii, sociorumque acta
 rursus apud Toletanæ Inquisitionis tri-
 bunal detulerunt. Igitur Inquisitionis
 Qualificatores re mature discussa, per-
 pensisque accusationum articulis, atque
 excerptarum propositionum offendicu-
 lis die decima quarta Novembris qua-
 tuordecim tomos: *Acta Sanctorum* in-
 scriptos proscribere, edito decreto
 sequenti:

„Nos Inquisitores Apostolici, adver-
 „sus Hæreticam pravitatem, & Apo-
 „stasiam in urbe, Regno, & Archiepi-
 „scopatu Toletano, necnon Jurisdi-
 „ctione Abulæ, Segoviæ, Siguntia,
 „& in iis, quæ citra sunt, partibus Au-
 „thoritate Apostolica, & ordinaria &c.
 „omnibus & singulis cujuscunque gra-
 „dus,

Sæc. XVII.
 A. C. 1695.

Sæc. XVI. „us, Status, Conditionis, Præemi-
 A. C. 1695. „nentia, Dignitatis sint, sive exempti,
 „sive non vicini, commorantesque hoc
 „in oppido Toleti cives, aliarumque
 „civitatum, vicorum, cæterorumque
 „præfatæ Jurisdictionis nostræ locorum
 „Incolæ. Notum facimus, rescivisse nos
 „fuisse libros quospiam typis mandatos,
 „ac evulgatos, quos omnes colligi, &
 „collectos omnino prohiberi jubemus.
 „Sequentes ejusmodi sunt:

„Liber in Folio, primus, secundus
 „& tertius, cui titulus est: *Acta San-*
 „*ctorum Martii*, editus Antverpiæ a-
 „pud Jacobum Meursium, prior uter-
 „que Tomus Anno 1668. posterior item
 „Anno 1668.

„Liber alter, primus, secundus,
 „tertiusque Tomus, qui inscribitur:
 „*Acta Sanctorum Aprilis*, impressus Ant-
 „verpiæ apud Michaellem Knobbarum
 „Anno 1675.

„Alius item Liber primus, secun-
 „dus, tertius, quartus, quintus, sex-
 „tus ac septimus Tomus, inscriptus:
 „*Acta Sanctorum Maij*: quique impres-
 „sus Antverpiæ est; primus quidem,
 „secundus & tertius Tomus Anno 1680.
 „quartus & quintus Anno 1685. sextus
 „demum atque septimus Anno 1688.

„Liber iterum alius, cui titulus;
 „*Propilæum ad Acta Sanctorum Martii*:
 „Edi-

„Editionis Antverpiensis, apud Michaelem Knobbarum, Anno 1685. ut ex operis dedicatione patet, quorum omnino quatuor supra decem tomi sunt, Authores eorum sunt Godefridus Henschenius, & Daniel Papebrochius Societatis Jesu.

Sæc. XVII.

A. C. 1695.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

„Cum in iis vero Propositiones habeantur erroneæ, hæreticæ, sapientes hæresim, in fide periculosæ: scandalosæ, piarum offensivæ aurium, schismaticæ, seditiosæ, temerariæ, audaces, præsumptosæ, summis pluribus injuriæ Pontificibus, sanctæ Sedi Apostolicæ, Sacræ Rituum Congregationi, Breviario, Martyrologioque Romanis, nimiumque quibusdam aliquorum eximiis Sanctorum virtutibus detrahentes: plurima item scripta, necnon contra debitam in Sanctis Patribus plurimis, ac in primis gravibus Ecclesiasticis Theologis reverentiam Clausulæ. Quin etiam cum propositiones contineant, quæ Statum lædunt Religiosum & complures Ordines, Carmelitas maxime, ipsorumque Scriptores gravissimos: Nationes benemultas, & Hispaniam præcipue; plurima item dogmata, quæ summi Pontifices, & Ecclesia prohibuerunt, ac damnaverunt, utpote edita notatis infamia ab Authoribus, suæ ipsorum audacter Doctrinæ fidentibus, ut
„eam,

Sæc. XVII., eam, quæ Sanctorum est, & Eccle-
 A. C. 1695., siæ Traditiones impugnent.,

„Idcirco præcipimus, ne quis qua-
 „liscunque Status, dignitatis, aut con-
 „ditionis ille sit, asservet, legat, aut
 „dictos vendat libros, seu impressos,
 „seu manuscriptos, seu præfatae sint,
 „seu alterius Editionis; vel typis eos-
 „dem mandet, emat, aut vertat de-
 „nuo, sub ipsa Excommunicationis Ma-
 „joris latae Sententiæ, ducentorumque
 „Ducatum pœna solvendorum, qui
 „sancto attribuantur officio; monemus-
 „que fore, ut adversus inobedientes
 „procedatur. Mandamus insuper, ut
 „ab illa die, qua nostrum hoc lectum
 „diploma fuerit, aut vobis quocumque
 „modo notum, intra seu subsequentes
 „dies, & eos quidem peremptorios,
 „afferatis, Nobisque, aut hujus sancti
 „Officii Commissariis, qui nostræ Juris-
 „dictionis in locis existunt, præfatos
 „exhibeatis libros, quo id genus om-
 „nes ad nos deferant, eosque, quos
 „ab aliis haberi sciatis, & occultari, re-
 „nuntietis. Sin aliter, & secus egeri-
 „tis, ipsi nos ex nunc pro tunc, &
 „ex tunc pro nunc ferimus, ac promul-
 „gamus in vos & unumquemque vestrum,
 „contumaces, atque nostro rebelles
 „jussui (dictis, repetitisque præfatis
 „monitionibus, Canonicis in Jure præ-
 „missis

„missis) superius latam Excommuni- Sæc. XVII.
 „cationis Majoris Sententiam; & ut A. C. 1695.
 „tales vos habemus, qui prædictas tum
 „Censuras, tum pœnas incurreritis.
 „Commonemus porro adversum vos, ut
 „illæ mandentur executioni, & prout
 „de jure videbitur, iri processum. In
 „quorum fidem dari præcipimus, &
 „ipsi nostrum diploma damus, quod
 „nostris nominibus, tam sancti Officii
 „Sigillo munitum, & ab uno a secreti
 „Secretariis, in tribunali sancti Officii
 „Inquisitionis Toletanæ, relatum die
 „decima quarta Novembris, Anno
 „Christi millesimo sexcentesimo nona-
 „gesimo quinto. „

Hujus Toletanæ Censuræ æquitas
 tam luculenta, tamque necessaria vi-
 debatur, ut ceteri etiam Hispaniæ In-
 quisitores pariter publico decreto præ-
 fata Acta proscriberent, quo & quidem
 hoc adhuc anno Madritenses die vigesi-
 ma nona Novembris, Cæsar - Augustani
 & Arragonici die octava ejusdem Men-
 sis, Castellani die vigesima tertia De-
 cembris & Vallisoletani decima quinta
 præfati Mensis, quibus anno se-
 quenti die decima quinta Januarii ac-
 cesserunt quoque Lusitani, quorum
 supremus Præses ac Inquisitor Josephus
 de Lancastro Auctoritate Apostolica
 sub pœna excommunicationis sibi re-
 serva-

Sæc. XVII. servatæ præcepit, ut Acta Sanctorum, A. C. 1695. eoquod *in illis propositiones contra Sanctorum Patrum doctrinam, communemque Ecclesie sensum contineantur, sancti officii Commissariis tradantur, & denuntient eos, qui prædictos libros retinent, aut ab aliis retineri noverint.*

§. IV.

Mulieris Guyoniæ caussa in Gallis examinata.

*Argentre
Coll. jud.
part. 3. fol.
393.
Arnold hist.
Hæret. p. 4.
sect. 3.
pag. 1109.
Hode Hist.
de Louis
l. 51. & 52.*

Sub idem tempus Quietismi enthusiasmus, fanatici raptus, & entheismus, purioris contemplationis, ac vitæ exstaticæ velo obtecti ex Hispania & Belgio in Gallias quoque transmigrarunt: ac primo quidem prodire e suis latebris plures libri hoc veneno infecti, quorum quosdam ab Harlæo Archiepiscopo Parisiensi damnatos fuisse, anno priori meminimus: nec tamen propterea defecere, qui vel novitatis prurigne incitati, vel pietatis specie, atque incauta ejusmodi librorum lectione seducti fanatica hæc dogmata ore & calamo propugnant: Hos inter Antesignanam merito dixerim famosam illius ævi Mulierem Joannam Mariam Bauriers de la Mothe Guyoniam. Hæc præter jam allegatos duos libros edidit quoque alium
sub